

SXEDIO.GD2

15.2.1954: Η ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒ'ΝΕΙ ΔΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΤΟΝΙ ΗΝΤΕΝ ΟΤΙ ΔΕΝ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΣΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η νέα αγγλική άρνηση για συζήτηση του Κυπριακού όπως διατυπώθηκε τόσο από τον βρειτανό υπουργό Εξωτερικών Αντονι Ηντεν προκάλεσε αντιδράσεις από μέρους του ελληνικού λαού και ιδιαίτερα της νεολαίας και των φοιτητών που ξεχύθηκαν στους δρόμους της Αθήνας, παρά την απαγόρευση που επέβαλε η Ελληνική Κυβέρνηση.

Ο πρωθυπουργός της Ελλάδας Αλέξανδρος Παπάγος άρχισε να γίνεται όλο και πιο ευαίσθητος γύρω από το κυπριακό και γι' αυτό αισθάνθηκε την ανάγκη να διευρινίσει για άλλη μια φορά τη θέση της Κυβέρνησης του πράγμα που προάλεσε όπως ήταν φυσικό αντιδράσεις στο Λονδίνο και πάλι.

Ο αντιπρόσωπος της Ελλάδας στα Ηνωμένα Έθνη Αλέξης Κύρου ο οποίος μετατέθηκε στην Αθήνα και ανέλαβε ως Γενικός διευθυντής του υπουργείου Εξωτερικών αποκάλυψε επίσημα ότι προσφυγή της Ελλάδας στα Ηνωμένα Έθνη θα κατατεθεί μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου, αν δεν είχαν αποτελέσματα οι επαφές της ελληνικής Κυβέρνησης με τη βρετανική.

Ο Κύρου προέβη στην επίσημη αυτή δήλωση στις 3 Μαρτίου 1954 σε συνέντευξη του στο ραδιοσταθμό των Αθηνών (ΕΙΡ) για να πληροφορηθούν και σαφώς την επίσημη ελλαδική Κυβέρνηση και οι Κύπριοι ακροατές του ραδιοσταθμού της Ελλάδας.

Είπε ο Κύρου κατά το ΕΙΡ:

"Η Ελληνική Κυβέρνησις θα συνεχίση μέχρι της τελευταίας προθεσμίας της παρεχομένης υπό των κανόνων διαδικασίας της γενικής συνελεύσεως του ΟΗΕ τας προσπάθειάς της για διμερείς φιλικάς συνεννοήσεις εκ των οποίων είναι πεπεισμένη ότι ευχερώς θα ηδύνατο να προκύψη η επιζητούμενη ικανοποιητική λύσις, εάν παρά τας ελπίδας της και

τας προσπάθειάς της δεν επιτευχθή η διεξαγωγή τοιούτων διμερών συνομιλιών, η Κυβέρνησις θα φέρη το βραδύτερον την 1ην Σεπτεμβρίου 1954 το ζήτημα ενώπιον της ενάτης γενικής συνελεύσεως του ΟΗΕ, εν τη προσπάθεια ότι τα μέλη του διεθνούς Οργανισμού και ειδικώτερον οι σύμμαχοι της θα εκτιμήσουν δεόντως την επιδειχθείσαν και επιδεικνυομένην διαλλακτικότητα".

Ενώ στο Λονδίνο αφήνετο να διαρρεύσει ότι η Βρετανία ανησυχούσε για τις επιπτώσεις που θα είχε στο βαλκανικό σύμφωνο συμμαχίας ανακίνηση του Κυπριακού από την Ελλάδα, στην Αθήνα δινόταν αμέσως απάντηση από επίσημο εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών χωρίς καθυστέρηση αφήνοντας σαφώς να φανεί ότι η Κυβέρνηση Παπάγου είχε πια μπει στη επίθεση για καλά:

" Ως είναι φυσικόν η Ελλάς τρέφει πολύ περισσότερον ενδιαφέρον (για το σύμφωνον). Εάν όμως υπάρχει πραγματικόν βρετανικόν ενδιαφέρον τότε ας καταβληθή φροντίς ώστε η Ελλάς να μη αναγκασθή να επιδιώξη λύσιν του Κυπριακού ζητήματος προσφγεύγουσα εις τα Ηνωμένα Έθνη".

Στο ίδιο το Λονδίνο εξ άλλου τρεις κύπριοι φοιτητές μέλη της φοιτητικής Ένωσης, οι Σπύρος Κυπριανού, Πρόεδρος, Τάσσος Παπαδόπουλος, Γραμματέας και Αχιλλέας Αντωνιάδης, μέλη της Επιτροπής, συναντήθηκαν με τη βρετανίδα βουλευτίνα του Εργατικού Κόμματος Λένα Τζέγκερ την οποία κάλεσαν να προωθήσει το αίτημα των κυπρίων. Η Τζέγκερ είπε στην αντιπροσωπεία ότι με την πρώτη ευκαιρία θα απαντούσε στις δηλώσεις του πρώην Κυβερνήτη Λόρδου Γουίνστερ τις οποίες είχε κάμει στη Βουλή των Αρόδων στις 23 Φεβρουαρίου.

Η Λένα Τζέγκερ δεν τήρησε τη υπόσχεση της και στις 15 Φεβρουαρίου ρώτησε αμέσως τον υπουργό Εξωτερικών Αντωνι Ηντεν για τα αποτελέσματα των διαβημάτων της ελληνικής Κυβέρνησης προς την αγγλική.

Ο Ηντεν απάντησε και πάλι ότι η Αγγλία αρνήθηκε να συζητήσκει το Κυπριακό με τη ελληνική

Κυβέρνηση γιατί δεν συμφωνεί στην έναρξη συζήτησης.
Η Κυβέρνηση είπε ο Ηντεν πληροφόρησε την Ελλάδα ότι δεν δέχεται α συζητήσει για το κεθεστώς της Κύπρου.

Πρόσθεσε ο Ηντεν κατά το Ρόϊτερ:

"Από την Κυβέρνηση έγιναν μερικές ανεπίσημες προσεγγίσεις και σύμφωνα με δηλώσεις επισήμων Ελλήνων εκπροσώπων η Κυβέρνηση τους επιθυμεί τη διεξαγωγή διμερών συνομιλιών. Στην Ελληνική Κυβέρνηση κατεστήσαμε σαφές ότι η Κυβέρνηση της Βρετανίας δεν συμφωνεί με τη διεξαγωγή συζήτησης επί του καθεστώτος της Κύπρου".

Ο Μακάριος και οι κύπριοι έτριβαν τα χέρια τους παό ικανοποίηση για τις έντονες αντιδράσεις της ελληνικής Κυβέρνησης και τις σαφείς δηλώσεις ότι θα ακολουθούσε προσφυγή στον ΟΗΕ- αίτημα που είχε θέσει σαν στόχο που ο Μακάριος.

Εκφράζοντας την απόλυτη ικανοποίηση του από τις επαφές του στην Αθήνα ο Μακάριος μίλησε με αισιοδοξία για τις μελλοντικές ενέργειες του Παπάγου σε συνέντευξη του στην τουρκική εφημερίδα "Γενί Σαμπάχ" (αναδημοσίευση από την εφημερίδα "Ελευθερία", 20.4.54):

"Εάν δεν επέλθει συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Αγγλίας διά το ζήτημα της Κύπρου ο Στρατάρχης Παπάγος θα φέρη το Κυπριακόν εις τον ΟΗΕ. Είμαι βέβαιος ότι η Ελλάς θα διεκδικήση πάση θυσία τα δικαιώματα της επί της ελληνικής Κύπρου".

Ο Μακάριος συνέχισε τις επαφές του με μέλη της ελληνικής Κυβέρνησης και την αντιπολίτευση από την οποία είχε εξασφαλίσει μάλιστα διαβεβαιώσεις για υποστήριξη της προσπάθειας της Κυβέρνησης.

Όπως μετέδωσε το ΕΙΡ στις 22 Φεβρουαρίου μετά από συνάντηση του Μακαρίου με τους συναρχηγούς του Κόμματος των Φιλελευθέρων:

" Οι κ.κ. Βενιζέλος και Παπανδρέου διαβεβαίωσαν τον Εθνάρχην της Κύπρου ότι θα είναι πάντοτε παρά το πλευρόν της Κυβερνήσεως, όταν αύτη θα φέρη το κυπριακόν ζήτημα ενώπιον της προσεχούς Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών".

